

BRASSÓ

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.

MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. L. s. társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

95. szám.

Brassó, Csütörtök, augusztus 25-én.

III. évfolyam 1887.

Üdvözlét.

Írók és művészek, Magyarország intelligenciájának képviselői; ti férfiak és nők, kiknek nevei visszhangoznak Kárpátoktól Adriáig, legyetek üdvözölve!

Az ország szívéből eljöttetek hozzánk, — fölmelegíteni a végtagokat.

Eljöttetek az ország végső várába, hogy megjelenésetekkel tüzet élesztsetek, fényt árasztatok, — a nemes lelkesedés, a szent hazaszeretet tüztét, a tudomány, irodalom és művészetek fényét, mely megvilágítsa e földet, hol évszázadok óta kulturharez foly a három nemzetség között, kik egymást meg nem értik, mert talán nem akarják megérteni.

Eljöttetek, erőt kölcsönözni a veletek rokon elemeknek, e magyarságnak, ama nehézség nagy küzdelemhez, melyet haza és nemzet érdekében annyi kitartással s oly szent lelkesedéssel kifejt.

Eljöttetek az ország szívéből, mint a magyar nemzet szellemi képviselői, hogy szívet és kezet nyujtsatok bárczes hazarészünk nem magyar ajku polgárainak, bizonyosságul annak, hogy a magyar nemzet senkitől sem idegenkedik csak nemzetisége-, vallása- és nyelveért.

Eljöttetek, hogy új életet öntsetek bárczes hazarészünkbe, hogy megismerkedve ennek természeti szépségeivel, népeinek erkölcsével s bajaival, ide tereljétek hazánk és a művelt külföld figyelmét, feltárjátok előtte egyrészt a természeti szépségeket, másrészt a kincseket s a toll hatalmával eloszlatassátok ama koholt híreket, melyek a nem magyar ajkuak elnyomatásáról s küzdelmeiről keringenek.

Eljöttetek, baráti kezet szorítani velünk, kik távol tőletek, itt az ország legvégső határán, őrszolgálatot teljesítünk, hogy öntestünkkel és önvértünkkel is védjük meg — ha kell — trón, haza s nemzet érdekeit.

Írók és művészek, hazánk büszkeségei, legyetek üdvözölve!

Átlépítetek ez őz város határát, melynek falai között hajdan csak pária volt a magyar, hol khinai falakkal vették körül magukat a hospitesek — a mi rovásunkra. Átlépítetek e város határát, a melyhez sok keserű emlék köti a nemzetet; mely még az újabb korban, a magyar szabadság utolsó fellángolásakor is oly kétes szerepet játszott: Bem után Lüders-

nek hódolt, s mely ma felajánlotta az evangélikus templom 94 mázsás harangját a honnak és holnap már hódolattal ment az orosz tábornok elé; melynek fellegvárából nem egy keserű sóhaj szállott fel a magyarok istenéhez.

De mindennek vége. Csak emlékünkből él még e szomorú kor. Csak néha-néha jut eszünkbe a komor múlt fájdalmas képe, intő jel gyanánt, hogy a multak emlékeit a jelen gyönyöreinek kell elmosnia. — Átlépítetek e város határát, hol három nemzetiség a béke fegyvereivel — a kultúrával — küzd egymás ellen a hegemoniáért; az egyik, mi magyarok, a haza és nemzet, a mások szeparatisták érdekeikért.

De a mikor ti lépítetek át e város határát, elnémult itt a pártküzdelem; mindhárom nemzetiség egyesült a ti üdvözlésükre, a ti dicsőítésekükre.

Írók s művészek, ti lánglelkű bajnokok, legyetek üdvözölve! Ne mint vendégek lépítetek e városba, — nem: hisz magyarok vagytok ti is, magyarok a szó legnemesebb értelmében. Hazajöttök, a haza szentelt földjére léptek itt is; legyetek itthon, érezzétek magatokat nálunk is otthon. Nem kezeinket, szívünket visszük mi elétek: zárjátok kebleitekbe ez igaz, őszinte szívet.

De ez még nem elég. Ha eljöttetek már hozzánk, ne menjetek el a nélkül, hogy maradandó emléket ne emeljete magatoknak. Még maradandóbbat annál, melyet a szív rejt magában. Egy emléket a haza és nemzet javára. Egy örök időig élő bástyát a haza és nemzet számára.

A ti dicsőítésekükre egyesült ma itt három, egyébként külön utakat követő nemzetiség. Fűzétek szorosabbra ezt a laza kapcsolatot, mely minket ma összeköt. Legyetek ti megtestesítői annak, mire mi hiába törekszünk: egyesítsétek minket állandóan a testvériszeretettel, hogy egyesülten, közös erővel s egyetértve működhesünk trón, haza s nemzet javára.

Ez volna az írók és művészek társaságának legmaradandóbb és legbecsebb emléke. Ezt meghálálná nektek az ország is, mi is.

Írók és művészek! magyarok, szászok és románok, mindhármán egyetértve kiáltják ma felétek az ősz Czenk oldaláról:

Legyetek üdvözölve!

Brassó város közönségéhez.

Az írók és művészek társaságának mintegy nyolczvan tagja ma este 10 órakor városunkba érkezik. Nevezetes esemény ez városunk történetében, mely alig fogadott még ily nagy és ily tekintélyes magyar társaságot kebelébe.

Magyarország íróinak és művészeinek képviselői eljönnek hozzánk, hogy megismerkedve velünk és viszonyainkkal, állandó és szoros kapcsolatot létesítsenek a határszél és az ország szíve között.

Mint vendégek jönnek e városba. Fogadjuk igazi vendégszeretettel, mely megosztja vendégével lakát s falatját. Fogadjuk őket úgy, mint egyrészt e nemes város, másrészt ama fényes társaság méltósága megköveteli. Fogadjuk azon igazi tisztelettel és nagybecsüléssel, melylyel minden művelt közönség az irodalom s művészet és azok képviselői iránt viseltetik.

Az érkezés este 10 órakor történik. Elvárjuk Brassó város közönségétől nemzetiségkülönbség nélkül, hogy lehető tömeges számban fog megjelenni a fogadtatásnál s már ezen egyszerű udvariassági ténnyel is proklamálni azt, hogy Brassó város közönsége méltán sorakozik szeretett hazánk művelt városai mellé. — A magyar egyletek testületileg fognak a fogadtatáson megjelenni; tegyék ezt a többiek is.

A város polgármestere a város nevében fogja a vendégeket üdvözölni; mutassuk meg tehát jelenlétünkkel is, hogy a város közönsége csakugyan örömmel fogadja őket. Igyekezzünk túltenni ama városok közönségén, hol a vendégek ezen utjukban megfordultak; fogadjuk vendégeinket tüntetőleg: legyen bevonulásuk e nemes városba valódi diadalmenet.

Brassó város polgárai! Csak tőletek függ ez. Ha ti akartok, olyan fogadtatás lehet az, oly szívből jövő és oly szívhez szóló, minőben Magyarország írói és művészei aligha részesültek még. Tegyétek meg. Mutassátok meg, hogy bár száz mértföldnyire vagyunk is az ország szívéből, a szív melege elhatol hozzánk is.

A társaság szombat reggelig fog városunkban időzni. Rövid idő. De ezt emlékeztetéssé tenni a mi kötelességünk!

A „BRASSÓ” TARCZÁJA.

Üdvözlétül az írók és művészeknek.

A szent könyv mondja s mi valljuk híven, — Egyébiránt igen, a ki igen — Hogy ott a Tigris és Euphrát között, Honnan az éden rég elköltözött; Hol annyi költészet, annyi báj Virrasztja az őz család álminál: Ott valahol épült a Babel tornya.

Mondják, még ma is fennáll a romja, S évezredek után e romnak árnya Oly rémesen terül szét a tájra. — Hej, hogy ez árny benyulik idáig S belőle a fény csak itt-ott világlik!...

Ha nem kutattuk voln', a mi égi, S vágyunk a kerek földdel beéri, S nem építünk lajtorját az égre: Előbb megvalósul az „egy akol” meséje. De most khaoszában a sok nyelvnek Elérték a hitek és elvek, S a letűnt idők végtelenében Elsüllyedt tán az „egy akol” végképen?...

Nem! ott lebeg még folyvást s fentartja bátran Az örök költészet a nyelv khaoszában. — Legyetek üdvöz, kik papjai vagytok, S fentartjátok az egy igaz akol!...

(Brassó, 1887. augusztus 25.)

Egyveleg.

Megállok a piac kellős közepén. Ráérek az unalomtól. Egyhangu a tér, kopott a kövezet, s a kofák mindnyájan szundikálnak napernyőik alatt. Egy bizonyos gyászos csend vonul a néma házsorokon végig. Pang az ipar, pang az üzlet. Ni csak: a boltajtókban méternyi nagyokat ásitóznak a fehérsapkás segédek. Merőben ingyen huzzák a fizetést ily pénzszűk világban! De ime, örvendetes jelenség tárul föl bámész szemeim előtt. A bolgárszegi oláhnék kigngoltak a járda szélére az ősz évad első czikkeivel. Majst és kocsonyát állítottak ki s vestaszüzi buzgalommal legyezgetik azokat ránczos kezeikkel. Egész legió hordár állja körül a talakat sovár ajakkal. Nincs egyéb dolguk. Ha védszentjök, szent Nikoláj legjobban kedvez, akkor sem keres egy-egy naponta többet néhány árva krajczárnál. S hát még most, a vámháboru korszakában! S a brassói rendőrség mégis rádiált minden egyesnek hájas fűrtjére egy-egy méregdrága sapkát e nemzetközi felirattal: „Express.”

Valóban haladunk a művelődésben, a költészet rovására. Már mily szépen hangzott a keleties hangzású hordár-név: trokár! Mint egy dal a Sakuntalában. No, de haladunk s kivétkeztetjük Brassót felkeleti szűzies mezéből. Csak 10 év előtt félalkonyban nyílt utcán esti zenét (ständchent) adtam duettben gitár kísérettel mellett dr. Dimával a Zlatkó kisasszonynak; sőt mi

több: pianinót hordattunk magunk után, s társam kísérése mellett áradozva fujtam:

„Ah, mi dorő, mi dorő de tine...!”

Hjah, nemcsak Andalusiában virít az éji zene s Nápolyban a mandolinata! Vak Laji (tulélte magát) szivszaggató vonója alatt amugy sóhajtozott a szerelmi dal, s nyert díjul tizes bankókat! Ma már csak kopott nadrágot vagy mellényt adhatok a nótám huzatása fejében. S mióta a „rongyos egylet” megalakult, azóta Laji bá' e kedvezménytől is elesett. Prózái lesz a világ. Gözösön rohanunk s nincsenek többé nyalka négyes fogatok. A szijgyártók, kulacsosok, kötélverők s üstgyártók kimennek divatból, s egyes-egyedül egy különlegessége marad fenn dicső városunknak: a pokrócz vagy cserge! Mi azonban finomodunk. Mondom, hogy a költészet kihalt. Az egy Czenk derült arcza hirdeti még az örök ifjúságot, mint a Detonata és a regényes Hargita. Télnék közepén kúsztam fel egykoron meredek csúcsára, hogy mély havára irhassam e szót: Mari. S epedő szemmel tekintettem a völgybe, hogy lássam egy távoli drága ház füstölgő kéményét, mint Odysseus a phaeakok szigetéről Ithaka felé. Akkor az egész tavasz virított szívemben, s ezer csalogány zokogta kéjsóvár dalát...

De felocsudom merengésemből. Felém közelít két hegymászó: a „rózsdás” Zeidner s a „szalámis” Deubel. A Királykőről érkeznek. Kalapjaikon gyopár, meg

K ü l f ö l d.

Brassó, aug. 24. A bolgár kérdés még mindig csak vajdlik. A hatalmak nemcsak hogy nem ismerték el Koburg fejedelmet, hanem egyrészt megszakították a bolgár kormányt az összeköttetést. 22-én bevonult a fejedelem Philippopolba, minden vallásfelekezeti templomot meglátogatott. A francia védnökség alatt álló katolikus püspök kitűzte a francia lobogót. A francia konzul megtiltotta a főpápnak a francia lobogó kitűzését, mire a püspök a pápai zászlót függesztette ki.

Vulkovits bolgár ügynök Stoilow táviratát közölte a nagyvezérrel, melyben az kijelenti, hogy Coburg Ferdinánd Philippopolba érkezvén, a szultánnak loyális és hű érzelmeit tolmácsolta azon biztosítással, hogy a szultán iránt fennálló kötelezettségeket tiszteletben tartja. A herceg hozzátevé, hogy szencsésnek érzi magát, ha ez érzelmeiket személyesen is kifejezheti, ha a szultán ezt opportunusnak fogja tekinteni.

A philippopoli helyőrség parancsnokát táviratilag Sophiába hívták. A Karlowa közelében állomásozó tüzéséget Philippopolba rendelték, s helyébe lovascsapatokat küldtek. E rendszabály okát a tüzésesapatok elleni bizalmatlanságban kell keresni, mert a tüzértisztek nem a legkedvezőbbben nyilatkoztak Ferdinánd herczeg felől. Keletruméliában nem valami nagyon rokonszenveznek az új fejedelemmel.

A francia diplomáciai ügyvivő épp úgy, mint a német kormány képviselője, a bolgár kormányt minden érintkezést megszakított.

Ma vonult be Koburg herczeg — mint legújabb sürgönyünk jelenti — Szófiába. Fogadtatása minden eddigi fogadtatást fölülmult. A hozzá intézett üdvözlő beszédre a fejedelem következőkép felelt: »Ebenthalban adott ígéreteket beváltottam. Itt vagyok, bölcseséget, mérsékletet és egyetértést tanácsolok nektek. Ha eszélyesek s egyértők lesztek, — Bulgáriából igen erős államot fogunk alkotni. Lényeges, hogy a portával a jó viszonyok fenntartassanak. Remélem, hogy loyaltásom folytán Törökország békés érzellemmel lesz irántunk.«

Párisi lapok következő értesítést veszik Szent-Pétervárról: Oroszország külügy iviszonyaiban változás állott be. Bizonyos, hogy a német és orosz kormány közt titkos tanácskozások folynak. Hír szerint Bismarck herczeg javaslatba hozta, hogy Oroszország szállja meg Bulgáriát és Örményországot, Erzerumig, hogy a nyugaton szabad kezet nyerjen. Anglia jóakaratu semlegességét Egyiptom, Kréta és esetleg a török sziget-tenger átengedése által akarják kinyerni.

Pétervári hírek szerint valószínűtlennek tartják Bulgária orosz-török okkupálását. Oroszország sem veszi magára a rendőrbiztos szerepet. Valószínűbb, hogy a signatarius hatalmak a porta vagy esetleg konzulaik által kijelentik a bolgároknak, hogy Coburg herczeg bitorolja a fejedelmi méltóságot.

Az orosz körjegyzék, melylyel a pétervári kabinet a nagy hatalmaknak tudomására hozza, hogy nem Coburg herczeg megválasztását nem tekintheti érvényesnek, sem az országban való megjelenését törvényesnek, nagyjában így hangzik:

„A császári kormány nem ismerhette el Coburg herczeg megválasztásának érvényességét. A herczeg e választást a császár tudomására hozta s azt kérte, hogy ide jövéen, ő felsége tanácsát kikérhesse, mielőtt Bulgáriába menne. A császár a herczegnek tudtára adta, hogy megválasztását nem fogja elismerni. Oroszország sem Coburg megválasztásának érvényességét, sem Bulgáriában az ország kormányának átvétele czéljából való megjelenését nem ismerheti el. Oroszország nem teheti magát egyedül védelmezőjévé a berlini szerződés pontozatainak, a melyeket az ügyek jelenlegi állapota végleges összeomlással fenyeget.«

havasi rózsá. Oh, miért szakítják le hófényes anyjuk meleg kebeléről!

Nincs is szebb élvezet a hegymászásnál: Istenhez közelebb vezet! Minden fű-fa dalt leheli s örök hűséget hirdet gyermekedig ajka. Még csak te vagy ártatlan, örökszép természet; hű maradok hozzád végleg-helletemig!

A hervatag ősz beköszöntött. Be szépek csillagos éjei! Elérhetlen boldogság csillog mélységes tekintetében. Titeket, kik a fürdők regényes élveit fenéig irtettétek, nem irigyellek. Kisétálok magamra a fenyves „Nóá”-ba s a locogó patak csillagfürösztő tükrén elmerengok órákig . . .

„Und wüsstest, wie's dem Fischlein ist
So wohl auf dem Grund:
Du stiegst hinunter, wie du bist,
Und wärest erst recht gesund! . . .“

No, de még mindig a piac kellős közepén áll-dogálok, mint valami katonaőr. Dobszó hallszik hátam mögött. Nem Rezi, az öreg honvéd, a birodalom legjobb dobosának a pergetése! A vöröshaju városi dobos dörgeti a feszített kutyabőr s ácsorgó utcagyere-

Programmja

az írók és művészek társasága Brassóban.

Pénteken, aug. 26-án.

I.

1. Reggel 8 órakor gyülekezés a városházán;
2. D. e. 9—12 óráig a város nevezetességeinek megtekintése s. p.
 - a) kirándulások a Czenkre, Magyarkőhez, lövöldéhez és fellegrára;
 - b) ipartelepek s az állami középkereskedelmi és ipariskolai iparmúzeum megtekintése (a „Nap” nál);
3. 12—1 óráig a fekete templomban orgonahangverseny;
4. 1/2 órától 1/4 óráig diszebed a Nr. 1. szaloda nagytermében;
5. 4—7 óráig kirándulások Rozsnyóra, Hétfaluba s esetleg a honvédelemkéhez (Tömösön);
6. Este 7 órakor irodalmi és művészi előadás a Nr. 1. nagytermében, tánczczal egybekötve.

II.

Az irodalmi és művészi előadás programja.

I. szakasz.

1. A keresztessvilézek indulója. (A Szent-Erzsébet legendából) négy kézre, írta: Liszt F., előadják: Siposs Antal és Ábrányi Kornél.
2. Költemény. Irta és előadja Komócsy József.
3. Gomes: Aria. »Salvator Rozá“-ból. Előadja: Komáromi Mariska k. a., a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri: Rausch Károly.
4. Satanas. Költemény. Irta és előadja Várady Antal.
5. Népdalok. Ábrányi Kornéltól. Szerző zongorakiséréte mellett, énekl: Ábrányiné Wein Margit urnő, a m. kir. opera tagja.
6. Költemény. Irta és előadja Kis József.
7. Fekete-frakkban. Magánjelenet. Dreyfuss-tól. Előadja Latabár Kálmán, a budapesti nemzeti színház tagja.

II. szakasz.

8. a) Kirándulási induló. Ez alkalomra írta és előadja Siposs Antal.
- b) A Balaton tündére. (Kézirat.) Sipos Antal.
9. Szavaltat: Rákossy Szidi urnő, a budapesti nemzeti színház tagja.
10. Gumbert F. Keringő. Énekl: Kordin Mariska k. a., a m. kir. opera tagja. Zongorán kíséri Kordin Riza k. a.
11. Költemény, írta és előadja: Ábrányi Emil.
12. Meyerbeer: Kettős az Észak csillaga cz. dalműből. Előadják Ábrányiné-Wein Margit urnő és Kordin Mariska k. a. Kíséri: Rausch Károly.
13. a) »Hamlet“ cz. dalműből.
- b) Népdalok. Czimbalmom előadja: Völgyi Kornélia k. a.
14. Költemény, írta és előadja: Reviczky Gyula.
15. Népdalok. Hegedűn előadja: Máté István. Zongorán kíséri Somogyi Mór.

Jegyek ára: 1—3 sor 2 frt; 4—8 sor 1 frt 50 kr; további sorok s karzat 1 frt. A tiszta jövedelem a szépitési egylet s magyar kisdudóvoda javára fog fordítottatni. Felülfizetések szívesen fogadtatnak s hírlapilag nyugtáztatnak. A műsor ára 10 kr s kapható a pénztárnál. Kezdeté 7 órakor. (A hangverseny-zongorát Hevessy Balázs budapesti zongoragyáros szállította.)

III.

Elutazás.

Szombaton reggel 8 órakor gyülekezés a tanács-háznál és elutazás Előpatakra.

Az írók és művészek társasága Brassóban időző tagjainak névsora.

Ábrányi Kornél, zeneszerző, zeneakadémiai tanár.
Ábrányi Kornélné urnő.
Ábrányi Emil, a Petőfi-Társaság és Kisfaludy-Társaság tagja.
Ábrányiné-Wein Margit urnő, a m. kir. opera tagja.
Dr. Artner Jenő, árvaszéki ülnök.
Artner Jenőné urnő.
Andreánszky Jenő, a „Budapest” dolgozótársas.
Bogdányi Mór, a „Budapesti Ujság” szerkesztője.
Dr. Bácskay Albert, ügyvéd, a „Borszem Jankó” dolgozótársas.
Bényei Zsigmond, m. kir. államvasutak főmérnöke.
Bényey István, az orsz. színeszegyesület igazgatója.
Békéffy Gyula, ügyvéd.
Dolinay Gyula, szerkesztő, az Író és Művész-kör titkára.
Dr. Dubay Miklós, gy. orvos, fővárosi képviselő.
Deáki Albert, törvényszéki bíró.
Déhn Pál író, Bécsből.
Demjén László, festőművész.
Ekkert Antal, tanár.
Erdélyi Mikes Róza, írónő.
Ferenczy József, az Orsz. Közokt. Tanács jegyzője.
Gelléri Mór, az „Egyetértés” dolgozótársas.
Gelléri Mórné urnő.
Geöcze Sarolta urhölgy.
Hevessy Balázs, zongora-gyáros.
Hevessy József, a „Magyar Salon” szerkesztője.
Dr. Haller Károly, kolozsvári egyetemi tanár, az E. M. K. E. alelnöke.
Haller Károlyné urnő.
Juhász Antal, ügyvéd Makóról.
Komócsy József, a »Petőfi-Társaság elnöke.
Kodolányi Antal, gazdasági író.
Kiss József, a Petőfi-Társaság tagja.
Dr. Krikk Árpád, Budapest fővárosi főorvos.
Kordin Mariska, k. a., a m. k. opera tagja.
Kordin Riza, k. a., zongoraművész.
Özv. Kordinné urnő.
Komáromy Mariska, k. a., a m. k. opera tagja.
Kaszay István, ügyvéd.
Kereke Miklós, járásbíró.
Dr. Kenedi Géza, a »Pesti Hírlap” szerkesztője.
Kapácsy Dezső, Egerből.
Kövényi László, a m. tud. akadémiai tagja.
Kövényi Lászlóné urnő.
Dr. Kanyurszky György, egyetemi nyilv. r. tanár.
Latabár Kálmán, a nemzeti színház tagja.
Máté István, hegedűművész.
Mikszáth Kálmán, a Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja.
Dr. Magyar Sándor, főorvos.
Magyar Ilona és Magyar Erzsébet k. a.
Oheroly János, m. kir. áll. képezdek tornatanára.
Peteley István, a »Kolosvár” szerkesztője, a Petőfi-Társaság tagja.
Prély István, a Nemzeti Lovarda igazgatója.
Pongrácz István, m. kir. nyug. tábornok.
Pongrácz Elemér, ügyvédjelölt.
Dr. Pávay Gábor, pozsonyi orsz. kórház-igazgató.
Pacsá Ottó.
Petrán József, az »Ellenzék” segédszerkesztője.
Petrán Józsefné urnő.
Reviczky Gyula, a Petőfi-Társaság tagja, a »Pesti Hírlap” belmunkatársas.
Rákossy Szidi urnő, a nemzeti színház tagja.
Rausch Károly, zongoraművész, zenedei tanár.
Szohner Antal, m. kir. honvédelmi miniszteri titkár, az Írói és Művészi kör igazgatója.
Szohner Antalné urnő.
Siposs Antal, zeneakadémia tulajdonos, az Írói és Művészi kör alelnöke.
Somogyi Mór, zongoraművész.
Szabó Imre, plébános.
Schönfeld Arthur, a »N. P. Volksbl. dolgozótársas.
P. Szathmáry Károly, a Kisfaludy-Társaság és Petőfi-Társaság tagja.
P. Szathmáry Aranka és P. Szathmáry Gizella k. a.
Sándor József, az E. M. K. E. titkára.
Dr. Szentkirályi Pál, Kolozsvárról.
Szentkirályi Pálné urnő.
Szana Tamás, a Petőfi-Társaság titkára.
Schwarz Ármán, a »Pester Lloyd” dolgozótársas.
Temesváry Lajos, színművész.
Temesváry Lajosné urnő.
Tábori Róbert, a »Dél. Lapok” szerkesztője.
Ujházy Ferenc, festőművész.
Ujházy Ilka és Ujházy Irma k. a.
Dr. Várady Antal, a Petőfi-társaság tagja, az Írói és Művészi kör igazgatója.
Várady Antalné urnő.
Völgyi Kornélia, czimbalom-művész.
Völgyiné urnő.

Baráczy Sándor.

Az írók és művészek útja.

I.

Aradról Dévára utaztak a vendégek, hol minden késedelem nélkül f. hó 22-én d. e. 11 órakor megérkeztek, az első nagyobb erdélyi városba. Issekutz Aurél és Söpke Sándor, mint a rendező bizottság küldöttei, a megye határszéleig eljőkbe mentek. Megérkezéskor a dévai intelligencia élén Issekutz Antal polgármester szép szavakban üdvözölte a kirándulókat, kiknek nevében Várady Antal válaszolt. — A bevonulás és elszállásolás rendben történt.

Délben az újonnan épült Redout-teremben 200 férőhelyű lakoma volt. Az első felköszöntőt Kun Géza gróf mondotta, szép és lelkes szavakban üdvözölve a vándor írókat és művészeket. Komócsy válaszolt és kifejté, hogy Erdély és annak speciális viszonyai megismerése céljából rendezte az írók és művészek társasága e kirándulást. Réthy tanfelügyelő a társaság örökös elnökét, Jókait, köszöntötte fel, utána P. Szathmáry Károly a nagyerdemű Kuun Kocsárd grófra üritette poharát. Erre megeredt a toasztok árja s a legderültebb hangulatban a késő délutánig elhúzódott a lakoma, mely fényvel, eleganciájával egyaránt imponált.

Lakoma után a hunyadmegyei muzeumot tekintették meg, hol Téglás Gábor szolgált tudományos magyarázatokkal. Sokan a festői várba mentek fel, mások az egyéb látnivalókat nézték meg.

F. hó 23-án a társaság elindult Segesvárra.

II.

Segesvár, augusztus 24.

— Távirati tudósítás. —

Az írók és művészek társasága különvonattal városunkba érkezett. A pályaudvaron ezrekre menő közönség gyűlt össze, kik zajos hurrah! és éljen! kiáltásokkal fogadták a berobogó vonatot. A város nevében a polgármester üdvözölte a vendégeket, iknek nevében Komócsy József, a társaság vezetője felelt, megköszönve a szívélyes fogadtatást.

Innen a menet a városba indult, hol a vendégek elszállásoltattak. A fogadtatásban részt vettek a szászok és magyarok közösen.

Szerdán d. e. a vendégek kimentek szeretve tisztelt főispánunk, gróf Bethlen Gábor keresdi kastélyába, hol a gróf ő méltósága azzal az igazi magyar főúri vendégszeretettel fogadta a társaságot, melyet nem először tapasztalunk nála. A vendégek ebédre voltak hivatalosak ő méltóságánál. Felköszöntőkben nem volt hiány. Este 7 órára a társaság ismét Segesvárra hajtatott, hol a városház dísztermében helyi jótékony célú irodalmi és művészi előadást rendezett a társaság. A terem zsufolva volt disztinguált közönséggel. Holnap d. e. a vendégek kimennek a fehéregyházi Petőfi sirhoz, hol koszorút helyeznek el. Délben bantette lesz a vasuti indóháznál, honnan a társaság egyenesen Brassóba indul.

Ipari termékek gyűjteménye,

Az E. M. K. E. brassómegyei fiókegyletének választmánya hivatásából folyólag helyi közművelődési és közgazdasági viszonyaink tényezőinek emeléséhez, azok fejlesztéséhez hozzájárulni nemes buzgalommal törekedvén, kulturális téren elért eredményei mellett a m. írók és művészek erdélyi kirándulása és Brassóban leendő rövid tartózkodása alkalmából közgazdasági viszonyaink egyik fontos helyi tényezőjének: magyar iparosaink ipari termelő képességének korlátolt arányu bemutatását határozta el.

Ipari termelőink bemutatásának célja: alkalmat adni arra, hogy ismerjük, a mivel rendelkezünk, s elénkbe tárni azt, a mire törekednünk kell, s a mivel nem rendelkezünk; szóval ismerni azon hiányokat, melyek úgy általános nemzeti, mint szűkebb helyi érdektől szempontokból pótlandók.

Ezen viszonyainknak megismerésére bármily alkalmat megragadni első sorban és közvetlenül önmagunkért ugyan, de közvetítve és általános helyi érdekből felettébb szükséges azért, hogy a sajtó képviselői lássák: vajon van-e bennünk elegendő életképesség és erős akarat, hogy ipari viszonyaink fejlődését feltételező nehézségekkel szemben megküzdni képesek vagyunk-e, hogy az adott viszonyokhoz képest bár szerény arányokban nemzeti irányt majdan képviselhetni e téren ama nagy versenyben, melyben Brassó fejlett ipari viszonyai között utalva vagyunk.

Ezen nézpontoktól vezéreltetve, nem kiállítás rendeztünk, hanem fejlődésre utalt ipari viszonyaink iránt közvetlenebbül érdeklődő iparosaink által ügött egyes iparágak korlátolt arányu gyűjteményeit állítottuk össze.

A jelzett kíváncsiak és önmagunk iránti kötelesség teljesítése mellett ipari és kereskedelmi viszonyaink megismerésére közelebbről vagyunk még utalva.

a városunkban két év óta fennálló kereskedelmi és ipari középiskolák által.

Mi amazoktól várjuk és jogosan reméljük továbbfejlődésünk eszközeinek kijelölését; amazok meg tőlünk: a kereskedelem és ipar tényezőitől várják a természetszerűen fennálló érdekközösségnél fogva az előttük álló célokban szükséges támogatást.

Amaz intézetek részéről megtörtént a kezdeményezés már az által, hogy bár jelenleg az oktatás gyakorlati igényeinek támogatására álló áruismeri szertár beállított, de annak általános érdekű kereskedelmi muzeummá alakításához szükséges előfeltételeket ipari termékeink összeállítását s időnként összeállítandó gyűjteményeiben birhatjuk.

Ezen körülmények tették szükségsszerűvé, hogy most összegyűjtött ipari termékeink említett szakiskolák muzeumban mutattassanak be.

Hogy aztán a Brassómegyében megjelent s Brassómegyében lakó egyének által irt irodalmi termékek is kiállíttatnak, ez is onnan van, hogy épen most, az írók és művészek jövetelkor mutassuk meg, miszerint habár csak szerény mennyiségben és szerény méretekben is, de vannak a magyar irodalom és közművelődés iránt legalább érdeklődő s azzal tehetségük és az időhöz mért arányban foglalkozók is, s tehát nem lehet tartani attól, hogy az ide magyarul elvetett és elvetendő magvak teljesen fogékonytalan talajra találnának.

A bemutatott tárgyak megtekinthetők f. hó 25-én csütörtökön d. u. 2—5-ig s 26-án pénteken délelőtt 8—12-ig s d. u. 2—5-ig. E napon d. u. 5 órakor a bemutatott tárgyak az illető tulajdonosok által elszállíttatnak.

Hazánk a keleti kereskedelemben.

— Különös tekintettel Erdélyre. —

Szterényi József tanulmánya.

(Folytatás.)

Jellemző különben keleti kereskedelmünk hanyatlására azon körülmény is, hogy a tizenhatszadi század elején még 164 erdélyi iparcikk volt kiviteli kereskedelmünkben, forgalmunkban, míg ugyanezen század végén kiviteli cikkek száma már 120-ra szállott alá.

Ezen kézzel fogható hanyatlás ellensúlyozására iparosaink egy, még korunkban is közkívánatot keltető eszközhez folyamodtak, t. i. brassói s szebeni árukból külön raktárakat állítottak Kimpulung, Kimpina-, Craiova-, Jassy-, Rimnik-, Bukarest- Sutschava városokban, hogy úgy a vevő közönségnek könnyebbé tegyék szerezzenek s z által az esetleges idegen versenyvel szemben is könnyebben sikra szállhassanak.

Ugyanezen időben, t. i. a tizenhatszadi század végén monarchiánk konzulátusokat, illetőleg konzuláris ügynökségeket állít Romániában s Moldvában, melyek hivatala voltak nemcsak keleti kereskedelmünknek régi fényét visszaállítani, hanem azt még inkább emelni, iparunknak a romániai s moldvai piacot teljesen megnyerni. — S ez annál is inkább sikerült, mert durva, primitív s ennél fogva aránylag olcsó iparcikkeink az ottani igényeknek megfelelőleg termelve, már is nagy kedveltségnek örvendtek azon nép között.

Iparunk s kereskedelmünk tehát a keleten legjobban irányt indult, midőn ismét újabb akadály állott vele szemben. Ez akadály a határon való 20—40 napi veszteglés volt. Az iparos maga vitte áruát a piacra s kénytelen volt, magát 20—40 napi, áruát pedig 62—82 napi veszteglésnek alávetni a határon. Ez oly óriási idő- s pénzvesztés volt, hogy bizony legkevésbé sem vált a versenyképesség előnyére. Ép így hátrányt szenvedett ez által a behozatali kereskedelem a keletről is, mert az egyes nyerstermények nem bírták el a reájok rótt fertőtlenítő díjakat és egyéb költségeket.

Az 1815-iki év nagy csapást miert hazánk iparára s kereskedelmére, a mit az ércpénz elterjedése, majd értékének egy ötödére való leszállítása okozott. Ezen csapás érzékenyen sújtotta Erdélyt is. Számos előkelőbb iparos és kereskedő tönkre megy és kivándorol. Az iparosság és munkás nép ekkor kezd kivándorolni a keleti tartományokba, nevezetesen Romániába. A ma már oly nagy dimenziókat öltött kivándorlásnak s ezzel egyidejűleg a szomszéd államok ipara emelkedésének ez a kezdete.

Egymásután következtek ez időben a kereskedelem és ipar hanyatlását gátló események. 1817-ben prohibív vámokat léptetünk életbe és egyes nyerstermékek kivételével, vagy betiltjuk a behozatalt teljesen, vagy lehetetlenítjük azt a túl magas prohibív vámmal. Ez tényleg nyakát is szegi különösen behozatali kereskedelmünknek a kelettel.

Mindezek a csapások azonban többé-kevésbé még ellensúlyozhatók lettek volna, hogy ha egy másik, sokkal nagyobb nem következne be: a Duna ne-

gyobb mértékű hajózhatóvá tétele, illetőleg a gőzhajóknak nyugotról keletre való közlekedése. A levantini kereskedelem egyetlen útja a Duna lesz. Nyugoti tartományok könnyű szerrel jutnak el keletre. Más oldalról Oroszország nyújt versenyt. Angol-, Orosz-, Németország vesenyez ott velünk, s kizsori minket azon piacról, melyet századokon át csaknem egyedül láttunk el iparcikkokkal. És ez annál is könnyebb volt nekik, mert rendelkezésükre állott a Duna, mint olcsó és gyors közlekedési eszköz, míg mi csak rossz gyalog-, illetve kocsutainkra voltunk utalva, melyek lassuk is, drágák is.

Az első gőzhajó 1834-ben jelenik meg Galaczon is ime egy év múlva már 13 követi, sőt 1836-ban már 30 hajó viszi ki Romániából azon nyerstermékeket nyugat felé, melyeket még röviddel ezelőtt Erdély közvetített.

(Folytatása következik.)

Ama bizonyos láthatatlan röpirat.

(Folytatás.)

No, hiszen volt nagy fölzudulás a Hétfaluban! Allegáltak, lamentáltak, apelláltak, rekuráltak, hogy de bizony ők eddig se fizettek a fáért, füért, legelőért, s jövőre sem fizetnek; szóval: övék az erdő, azt szívesen használják, ha kell, még ki is tagadják abból egészen a várost, de az adót, kezelést, őrzést és üzemterv készítés költségeit hordozza egyedül a város, ahhoz nekik semmi közük!

Ezen eljárás természetesen elhúzódott éveken keresztül, a míg t. i. mindenik fórumon ítélet hozatott, kihirdettetett, megfélebbtetett és a többi, a mint ez t. i. általában véve ismeretes dolog.

Ezalatt azonban a viharok is folytonosan nőttek. A város memorandumokat íratott és nyújtott át a miniszter uraknak, a melyben hangosan panaszkodott, hogy már nem győzi pénzzel a hétfalusi erdők ideiglenes kezelését. A kezelő bizottság elnöke pedig folytonosan és még hangosabban panaszkodott, hogy a városi pénztár nem fizet pontosan.

Az erdőrendészeti hatóságok s a kir. erdőfelügyelő is tehát mit tehetett egyebet, mint egyfelől intette és figyelmeztette a várost is, hogy a fennálló szabályok értelmében köteles lévén „a szükséghez mérten“ előlegezni a felmerülő költségeket, tartsa magát ehhez addig is, míg a folyamatba tett eljárás rendjén végérvényesen eldől azon még vitás kérdés is, hogy vajjon tartozik-e a hét község is a törvényszerű erdőkezelés és őrzés stb. költségeihez aránylag hozzájárulni főleg akkor, ha az erdők nyilvántartási törzskönyve szerint ő is mint a tulajdonjoghöz igényt tartó birtokos van feljegyezve és ha azt tényleg nem is tagadja, sőt erősen vitatja és lehetőleg gyakorolja is?

A községek pedig folytonosan figyelmeztettek, intettek és kérve-kértek, hogy ne várják be ezen reájok nézve előreláthatólag elmarasztalólag végződő huzavonának a végét, hanem hassanak oda, hogy a ki az erdőt használni akarja, az fizesse is meg a szabályszerű költségeknek reá eső részletét évről-évre és folytonosan.

De hát ez — fájdalom — ismét nem történt meg. S ennek folytán közel öt évi hátralek gyűlt össze, a míg az éveken át ok nélkül felebezgetett kérdés eldöntetett végérvényesen.

Ekkor aztán kiadatott mult 1886. év közepe táján a megyei közigazgatási bizottság útján az első végsőfoku határozat, hogy t. i. kűtőbeni végrehajtás terhe mellett is kötelesek a haszonélvezet arányában befizetni a községek is a költségeket; továbbá hogy a fennálló kezelési szabályok jövőre szigorúan megtartandók s a haszonélvezet előtt befizetendő apránként az esedékes részletek.

Ekkor aztán már nem lehetett senkinek se kitérni a törvényben és szabályokban előirt ösvényről. A megye alispánja, illetőleg az ő megbízása folytán a járási főszolgabíró köteles volt felelősség terhe mellett foganatosítani a végső foku határozatokat; a kir. erdőfelügyelő pedig azonnal betiltani, a mint tudomására jut a törvényellenes kezelés és eljárás, — az erdők használatát.

És történt, hogy ezalatt még hangosabbak lettek a panaszok a kezelő bizottság részéről, a városi pénztár nem fizetése miatt. Így pl. még ma is, a midőn pedig Arisztidesz ur szerint minden igen jól menne, csak mi ne léteznénk, kénytelen az erdészeti bizottsághoz jelentést tenni, hogy:

„Folyó hó 1-én a főerdész fizetési nyugtája a városi pénztár által ismét visszautasított azon okadatulással, miszerint a pénztárban nincs pénz, s hogy csak később — napok múlva küldjön a pénze után. Ezen eljárás ismétlődik már közel két év óta. Azon kérdést bátorodik feltenni bizottságunk, vajjon ki fogja megtéríteni a főerdésznek azon kárt, mely a fizetésének pontatlan teljesítéséből ered? —

dönczdiakat, melyeket hónapról, hónapra többször kell fizetnie, csak azért, mert a kifizetés — és épen mindig a főerdészé — bizonytalan időre feltűnő következetességgel elhalasztatik? — — — Alázattal kérjük, sürgősen intézkedni, hogy — — — a tisztviselő fizetését a megválasztási okmány szerint pontosan kapja meg, mert ily körülmények között a birtokos felek a tisztviselőtől szolgáltatani pontosságot nem kívánhatnak . . .“

(Folytatása következik.)

Tanügy.

Értesítés a brassói m. kir. állami közép kereskedelmi iskolába való felvételekről.

A jövő 1887/8-ik tanévben ezen intézetnek III-ik osztálya fog megnyitni s így ez évben az intézet teljesen kifejlődött lesz.

Az I-ső osztályba oly növendékek vétetnek fel, kik a gymnasium, reál, vagy a polgári iskola 4 osztályát sikerrel elvégezték, vagy a kik legalább 14 évesek, és az említett iskolák ezen osztályaiban taníttatni szokott tantárgyakból felvételi vizsgát állanak ki.

A II-ik és III-ik osztályba való felvétel valamely hasonrangu intézet megfelelő bizonyítványa alapján történhetik.

A felvételre minden tanuló személyesen és atyja, anyja, gyámja, vagy azoknak külön megbízottja kíséretében tartozik az igazgatóságnál jelentkezni.

Az intézet helyén nem lakó szülők és gyámok gyermekük vagy gyámfiuk felvételekor alkalmas helyettest kötelesek bemutatni; hogy ha az elszállásolás ellen az igazgatóságnak kifogása lehet, a mennyiben a gondviselést elégtelennek találja, a tanulónak más helyre leendő elhelyezését fogja követelni.

A tanulóknak kellő elszállásolásában az igazgatóság készséggel nyújt segédkezet.

A tanulók felvétele szeptember hó 1-ső és 2-ik napján d. e. 9—12-ig s d. u. 3—6 óráig történik az intézet helyiségében. (Nap.)

Fizetendő díjak: Mindenik tanuló a beiratás alkalmával tartozik fizetni: 2 frt beiratási díjat; 1 frtot az ifjusági könyvtár gyarapítására és 50 krt az értesítő költségeire. Ezen díjak fizetése alul senki sem menthető fel.

Tandij egész évre 18 frt, mely összeg vagy egyszerre a beiratáskor, vagy két részletben, szept. és febr. hónapok első napjaiban fizethető le.

A tandij fizetés kötelezettsége alul egészben vagy részben való felmentésre az igazgatóság által a nagyméltósági vallás- és közokt. miniszteriumnál csak azon tanulók ajánlhatók, kik szegénységük kellő igazolása mellett kimutatják, hogy minden tantárgyból legalább is jó osztályzatot nyertek.

Végül megjegyezni kívánjuk, hogy intézetünk teljesen egyenrangú a hazai „kereskedelmi akadémia“ czímet viselő társintézetekkel s tanulói ugyanazon kedvezményekben részesülnek, mint amazoké, nevezetesen: a nagyméltósági vallás- és közoktatási miniszter urnak 1886. évi december hó 17-én 49840. sz. a. k. ma-

gas rendelete szerint ezenintézet az egy évi önkéntességi kedvezmény tekintetében a főgymnasiummal és főreáliskolával egyenrangúnak nyilvánítván, azon tanulók, kik az intézetbe lépéskor kimutatják, hogy a gymnasium, reál- vagy polgári iskola négy alsó osztályát elvégezték, s a kik a zárvizsgálatot sikerrel fogják kiállani, az egy évi önkéntesség kedvezményében részesülnek.

A szorosabb értelemben vett kereskedelmi pályán kívül pedig az intézetet jó sikerrel végzett növendékek az 1883. évi, a köztisztviselők minősítéséről szóló I. t. cz. alapján több hivatali pályára képesítették.

Brassó, 1887. augusztus hó 14-én.

Az igazgatóság.

Helyi és vidéki hírek

Politikai- s hirrovatunk az írók s művészek társaságát illető közlemények miatt ma igen szűk, miért szíves elnézést kérünk,

E. M. K. E. A f. hó 28-án Seps-Szentgyörgyön tartandó közgyűlésre a brassómezei fiókegyet választmánya legutóbbi ülésén az egyet hivatalos képviselőül kiküldötte: Koós Ferencz elnököt, dr. Weisz Ignác alelnököt, dr. Kádbéó Ferencz és Sztérényi József jegyzőket; Harmath Lajos ügyészt, Józsa Mihály pénztárost, Szent Balint ellenőrt, valamint: Bartha Károly; Borecs Mihály; Deák Sándor, Fejér Gyula; Gencsy István; Gödri János; Józsa Ferencz; Kovács Károly; Lázár Gerő; Mayer József; Masznyik Gyula; Papp János; Szabó Imre; Skita Mihály; Vargyasy Ferencz és Vizy József választmányi tagokat, kik vasárnap reggel testületileg fognak S.-Szent Györgyre menni. Egyidejűleg felkéri a választmány az alapító tag urakat, hogy szintén csatlakozzanak a választmányhoz, mint annak különben is tagjai.

Kerti hangverseny. Kedvező idő esetén szombaton, f. évi augusztus hó 27-én este a Nr. 5. vendéglő kerti helyiségében az önkéntes tűzoltói zenekar hangversenyt rendez.

Népfölkelési munkák. A népfölkelési szükségletek második részének átvétele f. hó 25-én fog kezdődni Kolozsvárott, melyre a brassói iparosok részéről valószínűleg lapunk szerkesztője is átmegy.

A szász-hermányi tűz. Lapunk múlt számában említettük, hogy Szász-Hermány községében f. hó 22-én 51 gazda leégett. A tüzről következő részleteket közölhetjük F. hó 22-én d. e. a keresztényfalvi társaság cséplőgépe Tontsch András hermányi birtokos udvarán működött Dück János okl. gépkezelő vezetése alatt, habár a község bírása a néhány nap óta dühöngött nagy szél miatt a gőzcséplést betiltotta. Nevezett gép kezelő vétkes vigyázatlansága folytán a gépből szórakák repültek ki, melyek lángot fogván, d. e. 10—11 óra között hirtelen hatalmas lángoszlop emelkedett föl, mely a nagy szélben rohamosan terjedt, messzire megvilágítva a vidéket. Csakhamar ott volt a helyszínén a brassói, szentpéteri, prázsmári tűzoltóság, nemkülönben a hosszufalusi új fecskendő, de a tüzet megköze-

lítani nem lehetett, a nagy szél visszaverte a vizsugarakat s a tűzoltók minden igyekezete abban állott, hogy a lakóházakat megmentse, a mi sikerült is. D. u. 4 óráig összesen 51 csűr s 27 istálló égett le az illető gazdáknak egész idej termésével, sok sertéssel s baromfival. Este 8 órakor a tűz egy újabb szélroham következtében újból lángra lobbant s ha a dühöngő szél helyébe hirtelen erős záporosó nem lép, mely azután az egész éjjelen át szakadatlanul tartott, úgy kétségtelen, hogy Szász-Hermány község földig leég. A felbőszült nép megakart lynchelni a vigyázatlan gépészt, a kinek életét csak a brassói tűzoltók mentették meg, kik behozták őt Brassóba. Az épületek nagyobb része biztosítva volt, de a gabonának csak elenyésző csekély része. Odaégett ugyuttal 3 gőzcséplőgép is, a melyekkel együtt a kár 40,000 forintba tehető. A rendet a Prázsmárról elörsített s megerősítést nyert csendőrség példásan tartotta fenn.

Vigyázva a szivarral. Hetykén szivarozgatott a kocsis a gabonás szekéren a tatrangi határon. Könyvelmőségének csakhamar megadta árát; a gabona meggyult, szekérrel együtt porrá égett. A lovakat alig sikerült lefogni.

Athléta versenyek. A magyar athlétikai klub f. évi október 16-án Budapesten nagy őszi viadalt rendez, melynek programját rendkívüli tárgyhalmaz miatt csak a jövő héten fogjuk közölhetni.

Nagy tűz. Fiumében f. hó 23-áról 24-ére virradólag nagy tűz volt. A Meyner-féle nagy papirgyár a lángok martaléka lett. A kár mintegy 150,000 frtra rug. A tűz keletkezésének okai még ismeretlenek.

Románia ipara. A romániai törvényhozás új törvényt hozott az ipar fejlesztésére. Ezen — minket közérdeklő — törvény 10 cikkből áll. Tárgyhalmaz miatt csak jövő számunkban közölhetjük.

Ne hagyjuk magunkat rászédetni. Az utóbbi időben a közönség köréből gyakran panaszkodtak már, hogy Brandt R. gyógyszerész valódi svájci labdaccai helyett, utánzatokat, még pedig igen gyalón utánzott labdacokat, próbálnak elárulítani. Minden ily egyes esetről szíves tudósítást kér Brandt R. gyógyszerész ur Zürichben, hogy ennek megfelelő nyilvánossá tételével, a közönség érdekeit további megkárosítástól megvédhesse. Ez alkalommal arra is figyelmeztetjük a közönséget, hogy a valódi svájci labdacok sohasem árusítatnak boríték nélkül, hanem egyesegyedül kis bádogszelencékben, melyeken védőjeggyel egy fehér kereszt vörös mezőben s Brandt R. névalírása látható.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakob jelentése. —

Brassó, 1887. augusztus hó 25-én.

Román papírpénz á 20 frankos	8.63 vétel	8.65 eladás
ezüstpénz á 20	8.60	8.62
Napoleon'or (aranypénz)	9.97	9.69
Török lira	11.25	11.26
Arany	5.88	5.90
Orosz papírrubel	109.50	110.50

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Sztérényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Szám 1607.—1887. tllkvi.

Árverési hirdetményi kivonat.

A közhalmi kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a *lebneki ev. ref. egyház építési alap* végrehajtónak *lebneki Todorán Mari* végrehajtást szenvedő elleni 150 frt 84 kr tökékövetelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a közhalmi kir. járásbírósa területén levő lebneki községben és határan fekvő a lebneki 35. sz. tjkönyvben az A + 1—75. és 77—79 rendszámok alatt bejegyzett ingatlanokra az árverést 1222 frtban ezenel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1887. évi szeptember hó 12-ik napján délelőtti 9 órakor a lebneki községi házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 140. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Köhalom, 1887. július hó 2-án.

A kir. járásbírósa mint tllkvi hatóság. (344) 1—1

Igazolásul!

A szombatra, f. hó 17-ére hirdetett katonai bucsu-hangverseny elmaradása nem volt idejekorán nyilvánosan kihirdethető, mert a katonai zenekar csak szombaton d. u. tudatta elmaradását.

(353) 1—1 Jeremias György.

Aviso!

Vasárnap, f. hó 28-án s minden reá következő napon, szép időben a kertben, nagy zeneestélyt rendez a városi sörcsarnokban a hírneves **abrudbányai nemzeti zenekar** Hassa karmester s Gyutza primás személyes vezetése alatt.

Belépti díj nincs.

Tömeges látogatást kér **Kloth,** (351) 1—2 vendéglős.

Szülők figyelmébe!

Kosztba és teljes ellátásba tanulókat előnyös felvételek mellett elfogadnak

Ó-Brassó 131. sz. a.

Szám 110.—1887.

Hirdetmény.

A „Háromszéki Takarékpénztár“ Seps-Szentgyörgyön, saját telkén egy emeletes házat szándékozik felépíteni, melynek összes építési költségei 11919 frt 20 krra vannak előirányozva.

Az építési összes munkálatokat a megállapított tervek szerint árlejtés utján szándékozik vállalkozóknak kiadni.

E célból írásbeli ajánlat mellett, mely 1887. szeptember 28-án déli 12 óráig alattirhoz benyújtandó, az összes munkálatokra egészben pályázat nyitattik.

Pályázni szándékozók a költségvetési összeg 5%-át tartoznak készpénzben vagy óvadékképes értékpapirokban ajánlataikhoz csatolni.

A munka az ajánlat elfogadása után azonnal megkezdhető s 1888. évi augusztus hó 30-áig befejezendő.

Feltételek és tervek az intézet helyiségében alattirtnál megtekinthetők.

Seps-Szentgyörgy, 1887. aug. 4.

Bogdán András, vezérigazgató.

Egy tanuló

vagy gyakornok azonnal felvétetik

Irk Károly

fűszerkereskedésében Brassóban, Nagy-utca 518.

A prázsmári szeszgyár

alkalmas feltételek alatt haszonbérbe adatik.

Értekezhetni a tulajdonossal:

Brassó, Fekete-utca 531. sz. a.

Cséplőgép,

8 lóerejű gőzmozgonynyal együtt, valamint egy 6 lóerejű gőzmozgony nagy olcsón eladatnak.

Részletesebb felvilágosítások:

Brassó, Fekete-utca 531. sz. a.